

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felirás szerkesztők háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURIESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Székhely: tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónap 1 " 20

A 46-os bakák árvái

Makó, aug. 10.

Az egész nemzet örök hála van kötelezve vitéz katonáinkkal szemben, kik egy éven át tartó hős magatartásukkal nemcsak föltartották a minden oldalról reánk törő ellenséget, de kitarásuk mármár biztosította részünkre azt a végső nagy győzelmet is, melynek végeredménye a nemzeti fenmaradásunkat, erkölcsi és anyagi megerősítésünket biztosító béke.

Mig hadaink a magyar nemzet diadalmáért megtették a hadak nagy útját, sokan hullottak el, dőltek ki a sorokból. Mig hadaink állami épségünk megóvása érdekében megharcolták a világ legvéresebb csatáját, számosan vértettek hős fiaink közül.

E háborúban a 46-os katonák, kik a legközvetlenebb vár a mi vérünkben, mindenütt ott voltak, hol a legnagyobb volt a veszedelem. A Kárpátok hegyzszakadéka, Przemysl, Gorlice és még sok más véreztető látta a mi 46-os katonáinkat. Nem hiányoztak ők Valjevónál se, de jelen vannak most a doberdói fensíkon is.

Mondani is fölösleges, hogy a mi 46-os katonák testvéreink közül is sok elvérzett a hazáért. Több, mint azt ma tudjuk. És ki tudja, hány fog még közülök áldozatul esni.

A 46-os katonák száma, mint az ismeretes, megfogyott, de itt-hon szaporodnak az árvák. Sok, nagyon sok azon gyermekeknek a száma, kik támasz nélkül maradtak. Városunkban és megyénkben is nagyon sokan vannak már. Számuk még talán növekedni fog, mire véget ér az emberirtó nagy vihar.

Az állam és társadalom vállvetve gyógyítgatják a háború okozta sebeket. Itt a rokkant katonák részére állítanak fel foglalkoztató műhelyeket, ott a vak katonáknak biztosítanak existenciát. A háború úgy az államból, minl a társadalomból a humánus cselekmények egész sorozatát váltotta ki.

Most foglalkoznak a katonai árvák otthonának, a katonai árvaházak föllállításának fontos, de éppen olyan nehéz kérdésével. Az állam a mai súlyos helyzetében alig képes annyi árvaházat fölláttítani, mely egy időre szük-

séges lesz.

Egyes törvényhatóságok már eddig is elhatározták, hogy az állammal együttesen oldják meg a háború árváinak nevelését. Ez alól a kötelezettség alól Csanád-vármegye sem oldozhatja fel magát. Most nagyszerűen megoldható volna ez a kérdés, ha a vármegye át nem adta volna árvaházát. De különben emiatt nem kell zúgolodni, mert a régi árvaház je-

lenleg is egy humánus cél otthona, hol ez idő szerint is vannak hadi árvák is.

Csanád-vármegyének kötelessége azoknak a 46-os hősöknek árváiról legalább részben gondoskodni, kik a mi boldogulásunkért vértettek el a csata mezején. A sok tenni való között ezt talán elsősorban írja elő a vármegye közönsége számára a humanizmusnak paragrafusba nem szedett törvénye.

Csapataink elérték Zalechowot

Sikertelen olasz támadások

Budapest, augusztus 10.

Orosz hadszíntér:

Visztula mellékéről hátráló ellenség üldözése tovább tart. Kövess tábornok csapatai elérték a Zalechowtól délkeletre fekvő területet. Csatlakoztak József Ferdinánd hadseregének Wieprz alsó folyásán át előrenyomult részei. Kock melletti Wieprz környékét is több helyen átléptük. Tovább keletre, Bugig terjedő arevonalon szövetségeseink ellenséges utóvédállásoknak egész sorát elfoglalták. Bug és Zlota-Lipa melletti helyzet változatlan. Czerneliezanál, Dnyeszter déli partján alsó-ausztriai és tengermelléki közös hadseregbeli és landwehr ezredek hatalmukba kerítették egy hídfőszert állást, melyet az oroszok addig szívesen tudtak tartani.

Ellenség a folyón át menekült és 22 tisztet, 2800 főnyi legénységet, továbbá 6 géppuskát, sok járművet és nagymennyiségű hadiszert hagyott kezeink között.

Olasz hadszíntér:

Mindennapos ágyuharcok délnyugati arevonalon tegnap is tartottak, hevességük a görzi grófságban és Plawa mellett időként jelentékenyen fokozódott. Doberdói fensík nyugatra előreugró része ellen intézett 3 olasz támadást ellenségnek Zagora melletti előretörését visszavetettük. Egyébként jelentős esemény nem történt.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az orosz visszavonulás válsága

A lubartow—michovi áttöréssel az orosz visszavonulás kettős válságba került. A József Ferdinánd főherceg seregének balszárnya elől menekülő oroszok részben Baranow felé, tehát északi irányban, részben Leskovece felé, tehát keleti irányban próbálnak menekülni. A lubartowi áttörés sikere kérdésessé teszi, hogy végképp megroppant ellenálló erejű csapatok a komplikált visszavonulási művelet, amikor frontálisan is, szárnyak felől is támadva vannak, a mi csapataink gyors előretöré-

sével szemben végre tudják-e hajtani?

Mackensen, Woysch és Kövess elől is visszavonulni kényszerül, a válságuk még teljesebb lett, mert a Visztula keleti partján aránylag nyugodtan állt frontjuk is visszaözlőben van. E tényekhez járul a Narevnél mindjebb előretörő németek nyomása, ennek folytán a Varsó, Ivangorod, Brest Litovszk, Kovno várnégyszög egész területe a szövetségeseink legközvetlenebb nyomása alatt áll.

A várnégyszög területe pedig a háború eleje óta az orosz hadsereg éléskamrája, municióraktára, folszerelési magazinja. Itt halmoz-

ták föl minden készleteiket, innen szerelték föl hadseregeiket és augusztus eleje óta minden esz-közzel: vasuton, kocsikon, vizi-utakon próbálják elszállítani hatalmas készleteiket, kiüríteni raktáraikat. A Lublin és Cholm elfoglalása, Ivangorod megvívása és a Visztula átlépése óta lehetetlen stratégiai helyzetben levő orosz sereg azért horeol, hogy a visszavonulást, a kiürítést és az ellentállást lehetővé tegye, hogy hadseregük éléskamrája ne essék a szövetségeseink kezébe. A narevi és lubartowi győzelmek e visszavonulási és kiürítési processzusnak akadályai.

A vereséges visszavonulás csapataik szellemét megtörte. Képtelenek gyorsan leválni az üldözőktől. Amit a mi seregeink lembergi csata után a San mellől meg tudtak csinálni, amit Hindenburg a múlt októberben tett: gyorsan leválni az ellenségtől — azt az oroszok nem tudják megcsinálni. Agyuink tüze, lovasságunk kardcsapásai alatt kell visszavonulniok fenyegetve attól a veszélytől, hogy a szövetségeseink kardja egész haderejüket kettéválasztja.

Woysch és Kövess ma előretörték a megingott Visztula-fronton, elérték a varsó—lublini chaussee-t és lovasságuk a Wilga folyó forrásvidékén jár. József Ferdinánd elől pánikszertűen menekül az orosz. A főherceg seregei átlépték a Wieprz-t. Hozzájuk csatlakozva Mackensen harcolva üldöz. A zsákmány nyolcezer fegyverrel emelkedett. A németek északon is további előnyomulást tettek, főként Nowogeorgiewszk felé. Nowogeorgiewszket védik az oroszok.

A Dnyeszter mellett, Uscieszkótól északnyugatra az osztrák Landwehr elfoglalt egy fontos orosz támaszpontot, betört az orosz állásokba és sok foglyot ejtett.

A Zlota-Lipánál és a Bugnál nyugalom van.

A visszavonuló oroszok válságos helyzete

Varsó és Ivangorod elfoglalása után mindinkább összeomlik az a sokat hirdetett orosz terv, amely szerint orosz részről stratégiai visszavonulás történik és a központi hatalmak haderejére a Napoleon seregének megsemmisüléséhez hasonló sors vár. A támadó szövetségeseinknek a különböző arevonalon váratlan gyorsaság-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

gal keresztülvitt akciói folytán az orosz visszavonulás mind több helyen a menekülés jellegét ölti magára. Olyan áttörések, mint a melyen József Ferdinánd főherceg hadseregének pénteki hadművelete volt, nem maradhatnak következmények nélkül. Az orosz visszavonulás ezen az arevonalon rendszeren futással vált, amde a nagy számban rendelkezésre álló lovaságunk gyors akciói folytán az oroszok futása sem lehet sikeres. Mieschovtól délre az oroszok támadást kíséreltek meg, melyet kérésükben visszavertünk. Lubartovnál állott erőink gyorsan végrehajtott oldalmozdulattal a bekerítés közvetlen veszedelmének teszik ki az oroszokat. Más helyeken is hasonló meglepetés fenyegeti őket, világos jelét annak, hogy nagy események és mozdulatok irányítása van a tökéletesen támadó szövetségek kezében. Az orosz visszavonulás megroppanása a zsákmányok egyre növekvő tömegében is kifejezésre jut. A Bug és Visztula között immár egy teljes kudarcot vallott sereg ingadozik, kétségbeesett támadás és rendetlen visszaözlés között.

Bulgária ulti nátumot küld Szerbiának

Döntő fordulat a Balkánon

Budapest, aug. 10.

Az egyik esti lap szenzációs közlést kapott Szófiából, amely átment úgy a bolgár, mint a mi cenzuránkon és így hitelesnek tekinthető. A szenzációs közlemény jól informált bolgár diplomáciai körökből ered és komolyságához semmi szó se férhet. A távirat szerint teljesen beavatott helyeken nyíltan beszélnek, hogy a Szerbiához intézendő ultimátum átadása küszöbön áll.

Az ultimátum még nincs meg, de már valósággal átadottnak tekinthető, mert Csapraesikov, a nisi bolgár követ jegyzékét nyújtotta át a szerb kormánynak, amely minden kétséget kizárólag maga után fogja vonni az ultimátum elküldését, mivel a szerbek a jegyzékben foglalt kívánalmakat nem fogják teljesíteni.

A jegyzék szerint a bolgárok a szerbektől a Dunához vezető vonal azonnali átadását követelik, mert ellenkező esetben átadják az ultimátumot.

Más helyről nyert információk szerint az entente nagyon fél a bolgár és szerb ellentétek ilymódon való kiéleződésétől és mindent megtesznek, hogy a problémát megoldják. Így Cruppi volt francia miniszterelnök szerint a bolgár-szerb kérdés áldozatok áán rövidesen megoldható. A volt francia miniszterelnök fogja átvenni a tárgyalások vezetését.

Fogoly katonáink sorsa

Bécs, aug. 10.

Az a nemzetközi bizottság, a mely a szerbiai fogolytáborokat megvizsgálta, négyheti szerbiai tartózkodás után visszatért. A bizottság tagjai: Mr. Charles J. Vopieka bukaresti amerikai követ, Arturio Sola műszaki alezredes,

nisi spanyol katonai attasé és J. Biland dr. svájci egészségügyi százados. A bizottság felkereste kevés kivétellel mindazokat a helyeket, ahol a mi foglyaink vannak elhelyezve és a bizottság tagjai számos fogollyal beszélgettek. Jelentésükből az az örvendetes tényállás állapítható meg, hogy hadifoglyaink sorsa, ami a bánásmódot, az élelmezést és az egészségügyi viszonyokat illeti, a legutóbbi időben a legtöbb fogolytáborban lényegesen javult, ambar még távolról sem áll, hogy mindegyik olyan viszonyok közt élnek hadifoglyaink, mint kívánhatnók.

A feszültség egyre nő Bulgária és Szerbia között

Athéni jelentés szerint a görög sajtó egyre aggodalmaskodik a Bulgária és Szerbia között mindjobban növekvő feszültség miatt. A lapok úgy nyilatkoznak, hogy ha a két állam között fegyveres konfliktusra kerülne a sor, Görögország sem nézhetné ezt közönyösen.

Angol csapatok Szerbiában

A „Fremdenblatt“ newyorki tudósítójától azt a hírt kapja, hogy entente híresztelések szerint egy teljes angol brigád csatlakozott a szerb hadsereghez. Az angolok Troubridge brigadéros vezérlete alatt Dulcignoban szálltak partra, sok repülőgépet s municiót hoztak magukkal. Nagy fáradsággal hatoltak keresztül egész Szerbián s most Szemendriánál táboroznak. Repülők akciója máris élénkítő tette a délkeleti harcot.

Szerbia álmái megsemmisültek

Olaszországnak az entente-szövetségbe való belépése egyenesen halálos döfést mért Szerbia nagyra-törő álmaira. A szerbeknek, akik arról álmodoztak, hogy a mostani óriási harc diadalmos befejezése megteremti majd a Balkánon a szerb nagyhatalmat, jól tudják, hogy programjuk ellentmond Olaszország kívánásainak, aspirációinak. Legérzékenyebben sújtja a szerbeket Olaszországraak albániai térfoglalása, amely a szerbek programjának egyik sarkalatos pontja. Ugy látszik az entente-hatalmak diplomáciájának sikerült ugyan egyelőre megakadályozni Szerbiában a hangulat elmérgesedését, ami azonban korántsem jelenti azt, hogy ez a dolog végleges elintézést nyert és igen valószínű az a feltevés, hogy Szerbiának ez a lappangó sebe előbb-utóbb ismét kifakad és elmérgesedik.

A néhai Zeidler Rudolf hagyatéka-hoz tartozó és a kiskorúak tulajdonát képező

82 kat. hold ó-bébai föld

egy tagban esetleg kisebb részletekben is gabona és hagyma alá folyó év aug. 18-án szerdán délelőtt 9 orakór a makói közgyámi hivatalban nyilvános árverésen **haszonbérbe adatik.**

Diplomata a béke eshetőségeiről

A háboru legnagyobb meglepetése — a monarchia ereje

Rotterdam, aug. 10.

A „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ augusztus ötödiki számában „Kilátás a békére“ cím alatt egyik külföldi munkatársától cikket közöl, amely diplomáciai helyről kapott értesülések és diplomáciai szempontok alapján mérlegeli a hateréri helyzetet és a béke eshetőségeit. Azt mondja a cikk, hogy a világháboru, amely immár egy éve dühög, nem egyetlen ember becsvágya idézte fel, nem is a quidquid delirant reges igazsága viseli érte a felelősséget; a háboru lángja már régóta nagy mennyiségben felhalmozott égési anyagokból táplálkozik, amelyeket talvaly kis szikrácskák gyújtottak fel és melyek azután pompás táplálékot adtak a terjeszkedő tüzeknek.

A diplomata, aki ebben a cikkben nyilatkozik, azon a nézeten van, hogy ha Angliának az utolsó években lett volna olyan politikusa, aki tiszta észről vagy nemes belátástól vezetett intézte volna az ország ügyeit, mint ahogy azt lord Salisbury vagy lord Besconsfield tette, akkor bizonyára nem ütött volna arra a kézre, amelyet Németország sir Edward Greynek annyi barátsággal nyújtott. Bizony kár, hogy ez nem így történt, maguk az angolok is bánhatják, mert ime veszteségeik csupán Neuvechapellenél nagyobbak voltak, mint a bur háboru egész tartama alatt; hiszen oly ütközetekben, amelyeknek még a neveit is elfelejtettük, sokkal véresebb áldozatokat kellett hozni, mint a waterloói, königgrätzi, szedáni csatákban.

Es — veti fel a kérdést a diplomata — vajjon minek hozzák nap nap után ezeket a véres áldozatokat? Mi a célja ennek a háborúnak? És vajjon ven-e célja egyáltalában? A háboru kitérésakor Londonban kijelentették, hogy a fegyverek addig nem jutnak pihenéshez, a míg a ghurkák Berlinbe be nem vonulnak; az eredmények ugyan mást bizonyítanak. Viszont a tengeralttjáró hajók háborujának kitérésakor egy nagyon előkelő német újság kijelentette, hogy az angol tengeri uralom véget ért. Az egyik felfogás éppen olyan téves, mint a másik.

Ez a háboru eddig tele volt meglepetésekkel, amelyek közül bizonyára a legnagyobb mégis csak az volt, hogy a magyar és osztrák monarchia milyen nagy ellenállási képességűnek bizonyult Bizonyára senki sem akarja elvitatni azt, hogy a központi hatalmak helyzete ma jobb, mint volt valaha. Ez azonban senkit sem jogosít fel annak megállapítására, hogy Oroszországot csakhamar úgy megverik, hogy békéért kell könyörögnie.

A háboru csak akkor lehet folytatni, ha olyan végcélja van, a melyet el akarunk vele érni; a végeél itt az, hogy az ellenségnek a béke feltételeit diktálhassák; — de lehetséges az is, hogy a há-

boru folytatják, a nélkül, hogy határozott célt akarnának elérni vele. Lehetséges, hogy a jobb belátás mégis csak utat fog törni, ha nem a kormányoknál, ugy a népeknél. Az angolok nem szívesen kötnek rossz üzletet és egyáltalában nem lehetetlen, hogy éppen ez a nép, a melynek hadserege és a flottája veretlen, végre mégis csak hallgatni fog arra a hangra, a melyet esze, nem pedig sovíniszta érzése diktál neki.

Hiszen eddig egyetlen olyan hangot sem hallottunk, amely azt mondta volna, hogy az ellenpárt feltételeit, amelyek a béke lehetőségét elősegítenék, visszatartatásán és a háboru tartamát meghosszabbítani kívánna.

A különböző országok szociáldemokrata pártjai kívánják, hogy a győztes egyetlen népet, egyetlen fajt, egyetlen nyelvet se kebelezzen be saját államiségába. Ez a felfogás a jövőd tárgyalások alapja lehet. Az előjelek mindenestre azt mutatják, hogy a nemzetközi vonatkozásokban kitört gyűlölködés enyhül és alaptalan az a várakozás, amely a gyűlölködés növekedésére vonatkozik. Lehetséges, hogy nem is nagyon sokára Európa népei egyhangyan fogják kiáltani: Quousque tandem?

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár. Aug. 11. Szerda. Róm. kath. és Protest. Tibor. Görög-orosz július 29. Teodota. Nap kel 4 óra 49 perekor, nyugszik 7 óra 19 perekor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognozís: meleg, száraz. Déli hőmérséklet: 25.2 C° fok.

— Az ólom beszolgáltatása. A belügyminiszter a törvényhatóságokhoz rendeletet intézett, melyben rámutat arra, hogy a hadviselés szempontjából elsőrendű jelentősége van az ólomnak. Az ólomkészlet gyarapítása céljából utasítja a törvényhatóság területén levő lövés-egyesületeket, hogy lövőházuk golyófogóiból az ólmot szedessék ki és azt a hazafias célra való tekintettel költségmentesen szolgáltatassák be a legközelebbi katonai parancsnoksághoz. Egyuttal hívja föl a törvényhatóság egyéb polgári lakosságát, hogy amennyiben a törvényhatóság területén tartott hareszerű lövőgyakorlatok után ólmot vagy egyéb löszert, üres töltényhüvelyt stb. találnak, gyűjtsék ezeket össze és szolgáltatassák be a közigazgatási hatósághoz vagy közvetlenül a legközelebbi katonai parancsnoksághoz.

— Tésztagyár Makón. P. Eckh a r d t Vilmos megyei főjegyző ma kérvényt vrott be Makóváros tanácsához, melyben a saját telkén építendő tésztagyár felállítására kér építési engedélyt. A vállalkozó szellemű főjegyző a tésztagyár felállításával nagyon hasznos intézményt létesít Makón, mert Makón a gyáripárnak ugyszólván nyoma sincs és Makó, hol a legkitünőbb buza terem,

egyenesen praedestinálva van tésztagyár felállítására.

— A katonai parancsnokság értesítése. A katonai ügyosztály a következő értesítést teszi közzé: A temesvári katonai parancsnokság felhatalmaztatott, hogy a kincstári és magánintézeteknek, vállalatoknak stb. sürgős esetben kérelmükre 30 emberből álló legénységi munkaerő átmenetileg 2-3 heti időtartamra vezényelhető, ha a munka kizárólag katonai érdekeknek szolgál és a menet alakulásának a készenléte ezáltal hátráltatva nincsen. A legénységnek állandó munkára való vezényléséhez továbbra is a hadügyminiszterium engedélye szerzendő be.

— Figyelmeztetés a szülőknek. Az iskolai beiratások közeledtével mindazon szülők vagy gyámok, kiknek első elemi, első polgári vagy első gimnáziumba lépő gyermeke van, már most szerezzék be az elemi osztályba lépők részére díjmentes tanusítványt, amazok részére pedig anyakönyvi kivonatokat, melyek két korona költséggel szerezhetők meg. Szegénységi bizonyítvány bemutatása esetén, a kivonatok díjtalanul adhatók ki. A kik késedelmesen, a beiratások megkezdése idejére ha lasztják ezek beszerzését, kiteszik magukat a hosszas várakozásnak.

— Pénzlopás egy vendéglőben. Köteles Bálintné, ki ez idő szerint a Proféta-vendéglő bérlelője ma délelőtt panaszt emelt a rendőrségen, hogy éjjel ismeretlen tettes zárt lakásában levő szekrényéből 163 korona pénzt ellopta. A rendőrség a tettes kézrekerítése érdekében a nyomozást elrendelte.

— Anyakönyvi hírek. Házaságot kötöttek: Lenkei Károly Füredi Piroskával. Elhaltak: Juhász Etel 11 hónapos korában.

Nincs cukor Makón

Rekvirálni kellene a cukorkészleteket!

A Magyar Kereskedők Lapjában olvassuk az alábbi érdekes cikket, mely „A cukor-kérdés” cím alatt magyarázatát adja a cukorhiánynak. A magyarázat szerint a cukorhiány oka elsősorban a cukor maximálására s azután a cukorgyárak kartelljének határozottan rossz akaratára vezethető vissza. A rendelet módját ad a cukorgyáraknak e rosszakaratauk gyakorlására s kapzsiságuk kimutatására s a cukorgyárak ezt a nem éppen erre a célra készült pontot ki is használják, még pedig olyan alaposan, hogy nem egy kereskedő volt kénytelen az utolsó filléjéért is megválni s ezek az utolsó fillérek is a gyárak vasszekrényeibe vándoroltak.

A cukorhiány ma igen nagy mértékben érezhető mindenütt. Kávéházakban már nem ismerik a kockacukor forgalmát s valami darabos, szemetes zuzalékot adnak a kávé mellé cukor címen, melytől a kávé csak kesőbb lesz, édesebb semmiesetre. És a kereskedésekben is hiába kértünk kockacukrot.

— Nincs cukor! — hangzik mindenütt az elutasító válasz.

A beállott cukorhiánynon — úgy véljük — akár rekvirálással, akár más uton, de feltétlenül szigorúan és erélyes eszközökkel segíteni kell. A gyors segítségnek megfelelő módjait ajánlja a Magyar Kereskedők Lapjának közleménye, melyet itt közlünk:

A cukor maximális árát megállapító rendeletbe, különösen pedig annak 3. §-ába, amely kimondja, hogy a gyár a július 22-ig le nem szállított megrendelést egyszerűen törölheti, az érdekelteket kereskedők sehogyan sem tudnak belenyugodni. A cukorgyárak kartellja persze mereven ragaszkodik a rendelet betűjéhez és már hetekkel előbb kifizetett mennyiségeket sem akar leszállítani és még azt is különös kegynek tünteti fel, ha azt az árut, amelynek a leszállítását csak azért odázta július 22. utánra, mert tudta előre, hogy mi lesz a kérdéses rendelet tartalma, a tetemes fölemelt áron kiadja.

Tömegesen kapjuk a panaszos leveleket, amelyben kisebb-nagyobb kereskedők tőlünk kérnek orvoslást. Nem alaptalan az ezekben a levelekben minduntalan megismétlődő az a kifakadás, hogy amikor a külföldi áralakulás nyomása alatt a cukor ára visszament, a kartell csak úgy nem ismert kiméletet, mint most irgalmatlanul rászoritotta a kereskedőket, hogy a drágán előre, kötére megvett cukrot az utolsó grammig átvegyék, még ha tönkre mennek is bele. A minthogy csakugyan számos kereskedő is tönkre is ment a cukorkötéseken és még többen vannak olyanok, akik egész vagyont, nehéz ezreseket vesztek el ilyenformán. Ha akkor, a lefelé tendáló konjunktúránál a kötés olyan erős lehetett, hogy azt széttepnél, az alól ki bujni nem volt lehetséges: miért vesztette el — kérde számos olvasónk — a rendben elfogadott, előjegyzett, igazolt, sőt ki is fizetett megrendelés most a hatályát?

Erre a kérdésre nehéz felelni. Mi nem találunk rá elfogadható választ. De a bajt orvosolni sem tudjuk. A rendelet betűle a kereskedők pedig nem tehetnek mást, mint hogy szervezkedjenek. Mozgassák meg a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy vegyék ügyüket kezükbe és képviseljék őket a kormányban. Tartsanak meg minél előbb egy országos nagygyűlést, amelyből testületileg kérjék ennek a sérelemnek az orvoslását, amely csak félreértés alapján keletkezhetett.

Nem hisszük, hogy ha az érdekelte kereskedők tömegesen, a rendelkezésre álló megdönthetetlen érvek sorakoztatásával fölvilágosítják a kormányt, hogy az ne találja orvoslást a fölpanaszolt sérelemre.

**Dáli ugarban, parton
Bajnoci tanya mellett
másfél fertály jó szántó
föld eladó. Cim a kiadó-
hivatalban.**

Kettős gyilkosság Aradmegyében

A vasárnapi mulatozás vége

Aradmegyében, különösen pedig a háboru kitörése óta, csend uralkodik. Bűnesetek alig fordulnak elő, a különben oly gyakori véres verekedések ritkák, ami nem is csoda, hiszen a valamire való legények csatasorban vannak és az ellenség fején mutatják ki a puskatussal, hogy milyen is a hazai virtus.

Most vasárnap, ennek dacára is, halálos végű véres verekedés történt az aradmegyei Farkasháza község egyik koresmájában. Két legényt szurt le bosszúból a társa és az áldozatok közül egy meghalt, egy pedig halálos sérüléssel fekszik a kórházban.

Luputy Atyim farkasházi lakosnak koresmájában mulattak a legények. Ott volt Bánye Flóra is, a falu egyik legveszedelmesebb verekedője, de ott voltak a Bugy-testvérek is, akik már régóta rossz viszonyban állanak Bányeval. Mikor már alaposan leitták magukat, Bánye Flóra kikezdett a Bugy-testvérekkel. Ezek sem hagyták magukat és koresmaudvaron véres verekedés támadt. Egyszerre Bugy Tamás rémesen fölkiáltott és aztán holtan esett össze. Bánye Flóra késével sziven szurta. Csak később tudták meg, hogy a gyilkos leszurta Bugy Jánost is, aki haldoklik. A csendőrség a gyilkos legényt letartóztatta és az esetről értesítették az aradi ügyészséget.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi

(968)

103. fejezet.

Márta halála.

Del-Monte gróf is meghallotta a lármát s szívében a félelem helyét a biztosság érzete váltotta fel. Emberei jól dolgoznak. A felizgatott tömeg kétségkívül ki fogja őt szabadítani!

Bombini csemetett! A napos tiszt már anélkül is utba volt hozza és izgatottan jött be.

— Micsoda esődület van itt az épület előtt? Kérdé Bombini.

— A nép fel van lázítva, rendőrfőnök ur!

— Miért? Mit akarnak?

A napos tiszt erre nem válaszolt, de jelentősen intett a szemével a gróf felé, ami azt jelenté, hogy a népet az ő érdekében lázították fel.

Del-Monte észrevette, hogy a napos tiszt nem meri előtte bevallani az igazat s így szólt:

— A nép igazságérzete fellázadt a jogtalanság ellen, amit rajtam elkövetni akarnak!

Bombini haragra lobbanva, így szólt:

— Szét kell verni a tömeget! Az lenne szép, ha a csöcselék az igazság kiderítésében meg akarna bennünket gátolni. Lovetni kell!

— De bocsánatot kérek rendőrfőnök ur! Ezt nem tanácsolnám, bátorkodott megjegyezni a napos tiszt.

— Mit? Talán még ön is a zendülőkkel tart? kiáltá Bombini. Tegye azonnal, amit parancsoltam! Ültesse lóra a karabinieriket és eressze rá a zajongó csöcselékre! Utáni, vágni kell, mint a répát!

A napos tiszt elment. Mielőtt azonban a rendőrfőnök parancsát végrehajtotta volna, kilépett a kapun, melyet hamarjában eltorlasztottak s így szólt:

— Emberek, oszlojatok szét és ne kényszerítetek bennünket oly rendszabályok alkalmazására, melyek igen komoly, sőt talán végzetes következményeket vonhatnak maguk után.

— Bocsássák szabadon a gróf urat!

— Jótevőnket nem engedjük! hallatszott minden oldalról.

— A gróf most kihallgatás alatt áll...

— Nem igaz! ordított közbe egy öblös torku férfi. Igaztalanul vád alá helyezték őt, mert félnek tőle.

— Le a rendőrséggel! zugott a tömeg!

Többen már kezdték felszaggatni a köveket. A napos tiszt ezt látva, sietve visszavonult az épületbe, melynek kapuját gyorsan bezárták.

A tömeg neki esett és döngétni kezdé. Mindjárt az óriási esőrémpölés hallatszott, mit fülsiketítő zsvaj követett.

(Folyt. köv.)

Asztalos-műhely megnyitás!

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyrédmű közönségét, hogy Makón, a Pacsirta-utca 24. szám alatt asztalos-műhelyt nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkák izléses kivitelben, gyorsan és jutányos áron eszközöltetnek.

Kész butorok állandóan raktáron tartatnak.

A nagyrédmű közönség b. pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Gál István asztalos mester
Egy fiu tanulónak felvétetik

Ügyes gazdálkodó

Egy a gazdálkodás terén gyakorlott gazdamunkás vállalkozik előnyös feltételek mellett 25-30 hold föld megmunkálására olyan föltételek mellett, ha rendelkezésére vetőmagot és jószágot bocsátanak. Jelentkezni lehet

Butyka Juliannánál
Gróf Pálffy-utca 32. sz. alatt.

Házeladás.

Honvédban, az orosz-temető háta mögött, Kovács Antal bormérésével szemben, Túr-utca 1. szám alatti **háizam**, (teljesen ujonnan épült) és Bethlen-utca 11. sz. házammai egy telken fekszik, akár együtt, akár feliben szabadkézből **örök áron eladó.**

Értekezhetni lehet:
KARDOS ANTAL
tulajdonossal a fenti szám alatt.

ELADÓ, esetleg kiadó ház.

A Szegedi-utca 45. sz. ház, mely hét tele is elvágható, hat éves téglapülete nagy udvarral elköl-tözés miatt azonnal eladó és átvethető nagyon kedvező fizetési feltételek mellett. Ugyanott nagyobb mennyiségű kisebb-nagyobb 3-4 éves tiszta boroshordok eladók.

Értekezhetni lehet a fenti szám alatt az idő bármely szakában.

Földhaszonbérbeadás

Hatrongyoson a Rác-ut második dűllőjében

2 fertály tanyaföld

a rajta levő gazdasági épületekkel együtt több évre, részben vetemény, részben pedig gabonatermés alá haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet:

Diós Istvánnál

Kálvin-u. 13. sz. alatt.

POÓR ENDRE

gyógyserummal kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szerep, mélyelt, ara- és körvérűség és mindenféle bőr betegségek ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona piperezerek több kiállításos árakkal láttak kiállításra.

Értesítés.

Bár a 2727 1915. M. E. számú miniszteriumi rendelet 5-ik szakasza értelmében az előző rendeletek értelmében előállított lisztkészletek f. évi augusztus 15-ig a régi maximális árakon lehet a lisztek árúsitani, van szerencsénk a t. vevőinket értesíteni, hogy a lisztek a mai naptól kezdve üzletünkben a következő árakon árusítjuk különként:

nullás	buza isztet	84	fillérért
főző	"	64	"
kenyér	"	44	"

Makón, 1915. évi augusztus hó 10-én.

Zeitler-gőzmalom.

Kitűnő

mangolica südők

vész és orbánc ellen be vannak oltva kaphatók:

Semann Józsefnél,

megtekinthető IRITZ MIKSÁNÁL.

Hagymás, fokhagymás és tormás zsákok

kaphatók:

Mandl Zsigmondnál, Makó

Kiadó föld.

A görög kath. lelkeszi földek, lelei-utmenti belső járandó

7 katasztrális hold,

igási Uj- és Ó-Földeák közti sós-tói ugar 5 KATASZTR. HOLD, kopáncsi pusztai járandó

7 katasztrális hold,

okt. 1-től haszonbérbe KIADÓ.

Mindenféle

marhákat, vágókat, fias tehenet, ökröt, tinót, csikót és üszöket vásárol

SEMANN JOZSEF,

értekezhetni Iritz Miksánál.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

K Ö N Y V N Y O M D A.

Készülnek:

Rovatos iverk,
Számlák,
Zárszámadások,
Üzleti kártyák,
Árjegyzékek,
Kereskedelmi nyomtatványok,
Névjegyek,
Szóró-cédulák,
Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készit a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatvánvokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

Irodalmi művek,
Folyóiratok,
Hírlapok,
Doktori értekezések,
Iskolai értesítők,
Körlevelek,
Meghívók,
Táncrendek,
Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hirdetéseket.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.